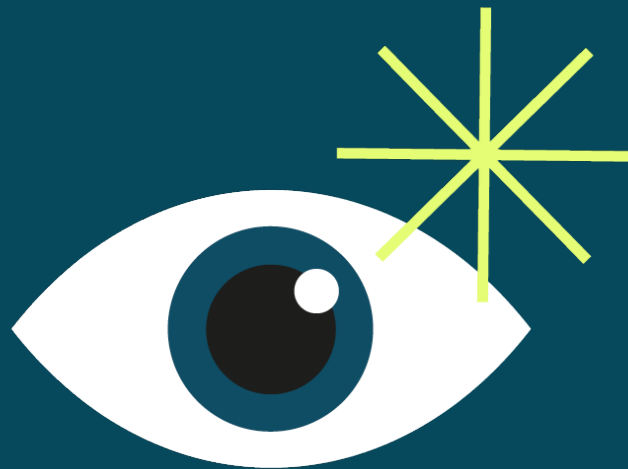

Česko restorativně v evropském kontextu: společně od teorie k praxi

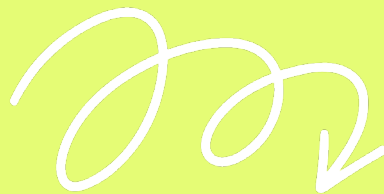
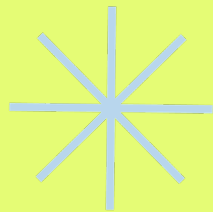
JUDr. Petra Masopust Šachová, Ph.D.
Institut pro restorativní justici

IRJ:

Trestám, tedy jsem.

RJ:

mezilidské vztahy : dialog : potřeby : odpovědnost : respekt

Tisíc a jedna definice restorativní justice

□ **Restorativní justice** je takový přístup k řešení následků trestné činnosti, který se primárně orientuje na náhradu způsobené újmy, obnovu narušených vztahů, přijetí odpovědnosti pachatelem, oslovení příčin trestné činnosti, a na integraci oběti a pachatele zpět do společnosti .

□ Řešení dané věci se nejlépe dosahuje společně za pomoci jejich vzájemného asistovaného dialogu (**restorativního programu**) a za aktivní účasti přímých účastníků, osob na jejich podporu a dotčených komunit, případ-ně osob dalších.

restorativní ≠ alternativní
restorativní justice ≠ odklon

Česko restorativně v kontextu evropských milníků

2018 : Doporučení Rady Evropy
o restorativní justici v trestních věcech

2019 : Restorative Justice: Strategies for
Change

2019 : Vznik Institutu pro restorativní
justici

2020 : Strategie RJ pro ČR

2021 : Benátská deklarace

2021 : Restorativní platforma

2021 : Programové prohlášení vlády

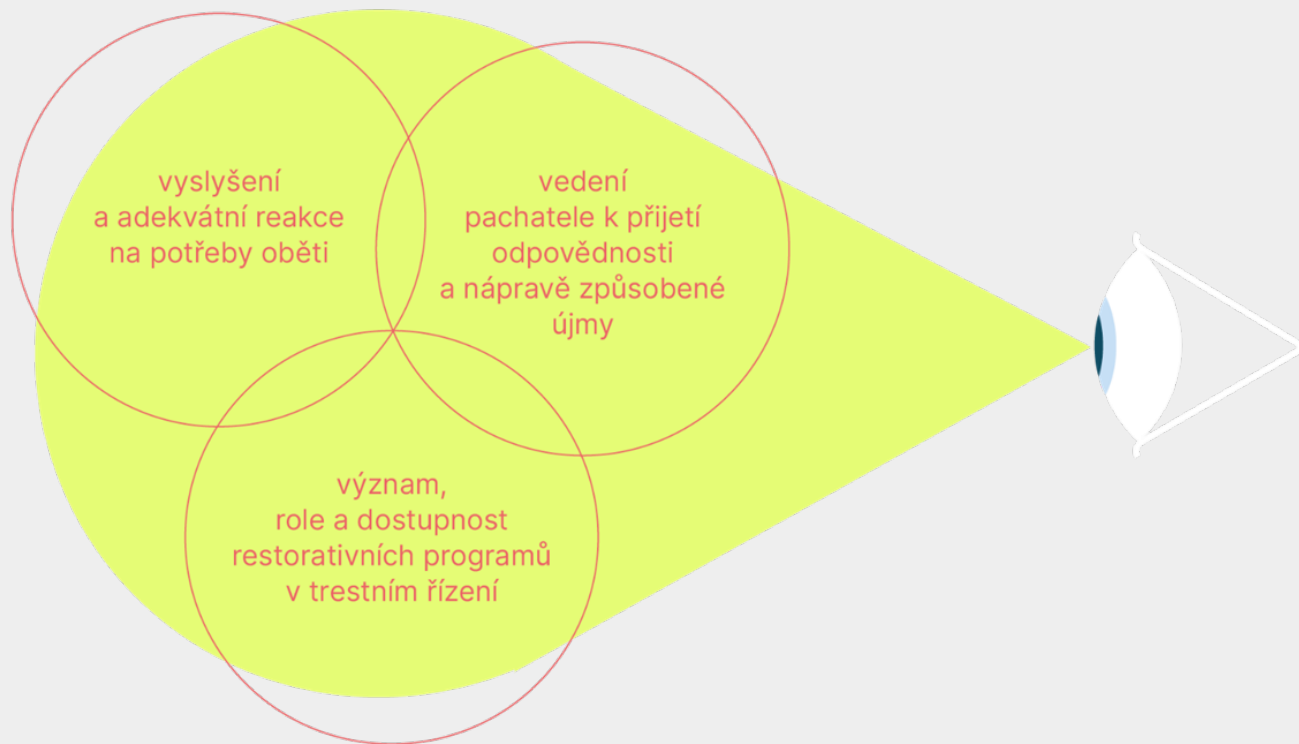
**Právo každého na restorativní přístup
a restorativní program**

Strategie RJ pro ČR: Restorativní platforma

Potřeba nové perspektivy

Trestní řízení optikou restorativní justice

Restorativní platforma

Jak podpoříme programy
a principy RJ v praxi profesionálů
v rámci trestního řízení?

- ☐ Jak jednáme **s oběťmi** , jejich blízkými, pozůstalými, pachateli?
- ☐ Jaké **informace** o situaci pachatele a oběti máme, které jsou pro restorativní procesní řešení důležité?
- ☐ Jaké **procesní postupy** volíme? Jaké tresty (trestní sankce) v duchu restorativních principů ukládáme?
- ☐ Jak a jaké **restorativní programy** do procesu zapojíme tak, aby byly dostupné **pro všechny trestné** činy a ve všech fázích trestního řízení?
- ☐ Jak zajistíme **restorativní výkon trestu** ? Jaká vězení máme?
- ☐ Jak se jako profesionálové **sami ztotožňujeme s principy** restorativní justice?

Konference březen 2024

Česko restorativně: od teorie k praxi

Příručka pro českou restorativní praxi

Restorativní platforma:
Umožníme restorativní přístup
jako kontinuum v rámci celého
trestního řízení.

IRJ:

- ☐ Poznejme potenciál restorativní justice.
- ☐ Vytvořme dostatek příležitostí pro restorativní řešení věcí dle potřeb účastníků
- ☐ Chápejme restorativní přístup jako kontinuum v rámci celého trestního řízení.

Restorativně - trestní řízení: Praxe

Soudce

Soudce ve věci rozhoduje,
současně nastavuje určitý tón
celého soudního procesu
a ovlivňuje, jak tento proces
lidé prožijí a jak mu porozumí.

- ☐ Jak může uplatnit principy RJ v každodenní praxi? (ve vztahu k obětem, ve vztahu k pachatelům)
- ☐ Jak může podpořit uplatnění RJ při rozhodování o odklonech/dohodě o vině a trestu?
- ☐ Jak může ukládat trest restorativně?
- ☐ Jak může podpořit realizaci restorativních programů v konkrétních věcech?

Systémové kroky pro RJ v ČR

- Standardizace vzdělávání a podpory profesionálů k RJ
- Dostupnost restorativních programů
- Legislativní ukotvení RJ v rámci trestněprávních předpisů (základní zásada)
- Podpora RJ mezi profesionály a veřejností

Legislativní ukotvení RJ v rámci trestněprávních předpisů: Základní zásada

V § 2 se doplňuje odstavec 16, který zní:

(16) Orgány činné v trestním řízení dbají v průběhu celého řízení na to, aby byly ve vhodných případech vytvářeny podmínky pro dobrovolnou a aktivní účast poškozeného a obviněného při řešení následků trestného činu a napravení vztahů zasažených trestným činem.

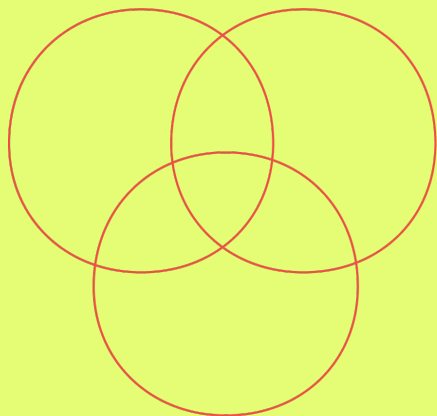
Dostupnost restorativních programů

Pro kohokoliv, ve všech fázích
trestního řízení?

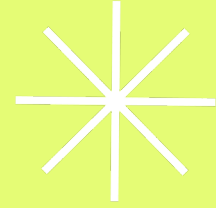

- ☐ C hybí definice termínu „restorativní program“
- ☐ Probační a mediační služba: největší dosah a poskytování RP, praxe více pokrývá přípravné řízení a méně závažné trestné činnosti, různě v jednotlivých lokalitách
- ☐ NGO's: 6 nevládních organizací akreditováno MS v roce 2023, limitující rozpočet
- ☐ další poskytovatelé?

Vize pro restorativní programy

- ☐ standardy kvality
- ☐ financování
- ☐ efektivní organizace
- ☐ odbornost
- ☐ legislativa

Žít restorativně může každý z nás.

- V dialogu, s odvahou a upřímností k sobě samým.

IRJ:

#ŽÍTRESTORATIVNĚ

Připojte se k nám!

restorativni –justice.cz

Insta: institutprorestorativnijustici

FB: @RestorativniJustice

